

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล ตำบลเกาะเปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาตามหัวข้อและวิธีการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีบริเวณติดชายฝั่งทะเล ซึ่งประกอบด้วย ประชาชนบ้านเกาะเปริด หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 บ้านปากคลอง หมู่ที่ 6 และบ้านคลองหก หมู่ที่ 7 ตำบลเกาะเปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 599 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเปริด. 2552 : 4)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีบริเวณติดชายฝั่งทะเล ซึ่งประกอบด้วย ประชาชนบ้านเกาะเปริด หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 บ้านปากคลอง หมู่ที่ 6 และบ้านคลองหก หมู่ที่ 7 ตำบลเกาะเปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 216 คน จากตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของตารางของเครซีและมอร์แกน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 51 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities.** P.25) และวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จะได้จำนวนประชากรแต่ละตำบล ดังตาราง 1

ตาราง 1 แจกแจงจำนวนประชากรแต่ละตำบล

หมู่บ้าน	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
เกาะเปริด หมู่ที่ 1	103	37
เกาะเปริด หมู่ที่ 2	138	50
เกาะเปริด หมู่ที่ 3	86	31
บ้านปากคลอง หมู่ที่ 6	190	68
บ้านคลองหก หมู่ที่ 7	82	30
รวม	599	216

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเปริด, 2552. ออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเลตำบลเกาะเปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ การศึกษา และที่อยู่ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ส่วน อายุ และรายได้ เป็นแบบสอบถามตอบลักษณะเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการยอมรับผู้นำชุมชน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ใช่ และไม่ใช่ จำนวน 10 ข้อ การให้ค่าน้ำหนักคะแนน คือ

ตอบว่าใช่ เป็น 1 คะแนน

ตอบว่าไม่ใช่ เป็น 0 คะแนน

เกณฑ์การวิเคราะห์คะแนนโดยจัดกลุ่ม ออกเป็น 2 ระดับ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการแจกแจงความถี่แล้วทำการหาค่าร้อยละของความถี่ และประเมินผลความรู้โดยการแบ่งช่วงค่าร้อยละของความถี่ โดยแบ่งค่าคะแนน 2 ช่วง คือ การยอมรับผู้นำชุมชนมาก และการยอมรับผู้นำชุมชนน้อย ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 50.00 - 100.00 มีการยอมรับผู้นำชุมชนมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง .00 - 49.99 มีการยอมรับผู้นำชุมชนน้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ใช่ และไม่ใช่ จำนวน 10 ข้อ การให้ค่าน้ำหนักคะแนน คือ

ตอบว่าใช่ เป็น 1 คะแนน

ตอบว่าไม่ใช่ เป็น 0 คะแนน

เกณฑ์การวิเคราะห์คะแนนโดยจัดกลุ่ม ออกเป็น 2 ระดับ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการแจกแจงความถี่แล้วทำการหาค่าร้อยละของความถี่ และประเมินผลความรู้โดยการแบ่งร้อยละของความถี่ โดยแบ่งค่าคะแนน 2 ช่วง คือ การยอมรับผู้นำชุมชนมาก และการยอมรับผู้นำชุมชนน้อย ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 50.00 - 100.00 มีการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง .00 - 49.99 มีการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับน้อย

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล ตำบลเกาะเปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 20 ข้อ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีทางเลือกตอบ 5 ระดับของลิเคอร์ท์และลิเคอร์ท์ (Likert and Likert. 1993 : 247) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมมาก ให้ 4 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมน้อย ให้ 2 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล ตำบลเกาะเปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวบ่งชี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 75) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม โดยผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

2.3 กำหนดประเด็นและขอบเขตของการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

2.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (รายละเอียดตามภาคผนวก ก.) และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try - out) กับประชากรที่มีความคล้ายคลึงกับประชากรที่ทำการศึกษาที่หมู่ที่ 16 บ้านเกาะแหม่ว ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ปรากฏผลได้ค่าเท่ากับ .94

2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข และผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นจนสมบูรณ์แล้ว ไปใช้ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์ และการอำนวยความสะดวก ถึงผู้ใหญ่บ้านชุมชนบ้านเกาะเปริด หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 บ้านปากคลอง หมู่ที่ 6 และบ้านคลองหก หมู่ที่ 7 ตำบลเกาะเปริด อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเป็นผู้ไปชี้แจงวัตถุประสงค์ ความหมาย ตลอดจนวิธีการตอบแบบสอบถาม แต่ละข้อ พร้อมทั้งแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ ตอบแบบอิสระ จากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับก่อนออกจากพื้นที่ ถ้าแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างใดมีคำตอบไม่สมบูรณ์ จะให้กลุ่มตัวอย่างตอบเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสแต่ละฉบับ และจัดทำตารางลงคะแนน เป็นรายชื่อให้ตรงกับรหัสของแต่ละฉบับ

1.3 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์และให้ค่าน้ำหนักคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ของคำตอบ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2.2 การวิเคราะห์การยอมรับผู้นำชุมชน และการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของความถี่ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2.3 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล ในภาพรวมรายด้านและรายชื่อ ใช้สถิติเชิงพรรณนาเช่นกัน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2.4 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย สถิติทดสอบที (t - test Statistic) และจำแนกตามอายุ การศึกษา รายได้ และที่อยู่ วิเคราะห์ความแตกต่างด้วยสถิติทดสอบเอฟ (F- test Statistic) ในกรณีที่พบความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Test) แล้วเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และที่อยู่ ใช้สถิติพื้นฐาน หาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2. การยอมรับผู้นำชุมชนและการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล ใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล ใช้สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจัดกลุ่มคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์เป็น 5 ระดับ
4. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล จำแนกตาม เพศ การยอมรับผู้นำชุมชน และการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล วิเคราะห์โดยการใช้สถิติทดสอบที (t - test Statistic)
5. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในชุมชนชายฝั่งทะเล จำแนกตาม อายุ การศึกษา รายได้ และที่อยู่ วิเคราะห์โดยการใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test Statistic)
6. ในกรณีที่พบความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Test) แล้วเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง